293

KORT OVERZICHT

VAN EENIGE

PERSONEELE VERORDENINGEN

OMTRENT HET

INLANDSCHE GEDEELTE

VAN HET

INDISCHE LEGER.

VI :-
296

BATAVIA
LANDSDRUKKERIJ
1889

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL R.I.
Tanggal : 30-06-2010
Nomor Induk : 985/PN-Museum/2010
BIB - ID : 0010 - 35956560
ITEM - ID : 0909111276
Asal : Museum Pusat

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

VI, 296
1

KORT OVERZICHT

VAN EENIGE

PERSONEELE VERORDENINGEN

OMTRENT HET

INLANDSCHE GEDEELTE

VAN HET

INDISCHE LEGER.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI.

BATAVIA
LANDSDRUKKERIJ
1889

BAT. GENOOTSCHAP VAN KENW

1°. VOORWAARDEN OM TOT DEN MILITAIREN DIENST TE WORDEN TOEGELATEN.

Tot den militairen dienst worden toegelaten, zich daartoe *vrijwillig* aanmeldende *Inlanders*, tusschen de 18 en 30 jaren oud, bekend staande wegens goed gedrag (waaraan echter geene te strenge uitlegging te geven), blijkbaar uit een certificaat afgegeven op de plaats hunner laatste nederzetting, en die bij eene lengte van minstens 1.55 Meter (voor Cavaleristen minstens 1.60 Meter) door een officier van gezondheid, dan wel door een civiel geneesheer, wien daartoe bevoegdheid is verleend, worden geschikt geacht voor den dienst. (1)

Vroeger gediend hebbenden behooren bij hunne aanmelding over te leggen het paspoort of de gagements-akte.

Personen niet behoorende tot de Inlandsche bevolking, zooals Chineezen, Arabieren of andere Oostersche vreemdelingen mogen niet tot een engagement worden toegelaten.

De eerste verbintenis moet zijn voor *zes* jaren. (2)

2°. HAND- EN AANBRENGGELD.

Dadelijk, na het aangaan van die verbintenis ontvangt de

---

(1) Recruten, die bij geneeskundig onderzoek voor den militairen dienst zijn afgekeurd, worden voor 's lands rekening naar de plaats van eerste aanmelding teruggezonden, indien deze laatste meer dan 12 palen van de plaats van keuring verwijderd is. (Tijdelijke maatregel, vastgesteld bij Gouvernements besluit dd°. 4 Januari 1887 n°. 3, en verlengd bij Gouvernements besluit dd°. 3 Januari 1888 n°. 1.)

(2) Geoefende barisan van de korpsen barisan van *Madoera*, kunnen echter ook een engagement voor *vier* jaren aangaan. (Tijdelijke maatregel vastgesteld bij Gouvernements besluit dd°. 1 Juni 1888 n°. 35.)

PERPUSTAKAAN NASIONAL

recruut (Javaan, Soendanees, Madurees, Boeginees, Maleier) (1) 50 gulden handgeld. (2)

Het aanbrenggeld bedraagt 20 percent van het handgeld. (3)

3e. BEDRAG DER SOLDIJ.

De soldij bedraagt per dag bij de infanterie voor:

een soldaat	21	centen
tamboer of hoornblazer	25	»
korporaal	50	»
sergeant	75	»

bij de artillerie en de genietroepen meer (4).

---

(1) Als Maleiers worden beschouwd de niet Christen Inlanders uit plaatsen gelegen in het commandement van *Amboina* en *Ternate* en de residentie *Menado*, waaronder ook de afdeeling *Gorontalo*, tenzij mocht blijken dat zij door hun afkomst gerekend moeten worden te behooren onder de Javanen, Soendaneezen, Madureezen en Boegineezen.

Wijders zijn onder de Maleiers begrepen al de Inlanders die niet tot een der hiervoren genoemde nationaliteiten behooren, zooals Sumatranen, Niassers, Timoreezen enz. (Algemeene Order 1879 n°. 35 artikel 15 en 16).

(2) Tijdelijk gebracht op 75 gulden (Gouvernements besluit dd°. 1 Juni 1888 n°. 35, Algemeene Order 1888, n°. 47).

De premie bij engagement voor *vier* jaren voor geoefende manschappen van de korpsen barisan van *Madoera*, die minstens twee jaren bij die korpsen gediend hebben, en overigens aan de eischen voor dienstneming bij het Leger voldoen, bedraagt 50 gulden. (Tijdelijke maatregel, Gouvernements besluit dd°. 1 Juni 1888, n°. 35.)

(3) Aan de kamponghoofden in de residentie *Timor* wordt bij indiensttreding van een hunner onderhoorigen eene premie uitgekeerd van 25 gulden. (Tijdelijke maatregel vastgesteld bij Gouvernements besluit dd°. 11 Juli 1887 n°. 10 en voorloopig bestendigd bij Gouvernements besluit dd°. 13 Juli 1888 n°. 45, algemeene order 1888, n°. 58.)

Het aanbrenggeld wordt uitbetaald aan ieder persoon die een recruut aanbrengt.

(4) Deze soldijen kunnen naarmate van den landaard worden toegekend aan alle Inlanders die zich voor den militairen dienst aanmelden, en ter verkrijging van de noodige bescheiden, of om andere redenen moeten vertoeven in de garnizoensplaats waar zij zich aanbieden, alvorens te kunnen worden aangenomen, na bij geneeskundig onderzoek voor den dienst geschikt te zijn bevonden (Gouvernements besluit dd°. 17 November 1886 n°. 8).

PERPUSTAKAAN NASIONAL

4°. HOEVEELHEID VIVRES IN GARNIZOEN.

Behalve soldij bekomt de Inlandsche militair dagelijks aan vivres:

Rijst	0.65	K. G.
Versch vleesch dan wel	0.25	»
Vleesch, gedroogd, of	0.2	» (1)
Vleesch, gezouten, of	0.3	»
Vleesch in blikken	0.2	»
Koffie	0.04	»
Zout	0.025	»
Lampolie (klapper) of petroleum	0.01	Lr.
Brandhout	0.0025	M3.
Azijn	0.005	Lr. (2)

5°. MENAGES.

De Inlandsche militairen (korporaals en soldaten) eener compagnie of van een detachement houden te zamen menage, waartoe wordt gebezigd het zooeven aangeduide ration vivres, benevens de soldaten-soldij (21 centen) als inleg, wordende deze menage in dier voege gevoerd dat de man driemaal per dag behoorlijk gevoed wordt.

De vertering in de menage mag in geen geval meer dan de helft van de soldij zijn, zoodat den man bij het einde van elke 5 dagen, van den inleg minstens nog 50 centen als zakgeld wordt uitbetaald.

---

(1) Instede van gedroogd vleesch kan de dubbele hoeveelheid gedroogde visch worden verstrekt.

(2) Deze voeding kan naarmate van den landaard ook worden verstrekt aan alle Inlanders die zich voor den militairen dienst aanmelden, en ter verkrijging van de noodige bescheiden of om andere redenen in de garnizoensplaats waar zij zich aanbieden moeten vertoeven alvorens te kunnen worden aangenomen, na bij geneeskundig onderzoek voor den dienst geschikt te zijn bevonden (Gouvernements besluit dd°. 17 November 1886 n°. 8).

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Vrouwen en kinderen kunnen desverkiezende aan de menage deelnemen als wanneer ieder man betaalt voor zijne vrouw 10 en voor ieder kind 3 cents in de vijf dagen.

Pupillen betalen hoogstens 5 cent per dag in de menage.

6°. HUISVESTING.

De Inlandsche militair wordt geheel op 's lands kosten gehuisvest in kazernes waar zijne vrouw en kinderen toegang hebben.

7°. KLEEDING.

A. *Bij indiensttreding.*

Tot kleeding worden hem verstrekt voor eerste uitrusting:

Boezeroens	2
Haarkammen	1
Halsdassen	2
Helmhoed compleet	1
Kwartiermuts (nieuw model)	1
Legmatjes	1
Sergen jassen (attilas)	2
Sarongs	1
Sergen pantalons	2
Eetketeltjes	1
Blauw katoenen werkbroek	1
Schoenborstels	1
Spreien	1
Veldflesschen met riem	1
Kapotten	1
Kleerborstels	1
Kleeding tasschen	1
Veldransels	1
Wäs- en smeerdoosjes	1
Stellen knoopen	2

PERPUSTAKAAN NASIONAL

een stel bestaat uit:

6 stuks koperen groote met lange stift.
4 » » » » korte »
2 » » kleine » lange »
2 » » » » korte »
8 » wit of zwart metalen, kleine.
Borsttressen ..... 1 stel.
Schouderpassanten ..... 1 paar.

Inlandsche recruten ontvangen van de hun aankomende eerste uitrusting bij indiensttreden:

Sergen jas (attila) 1
Knoopen ..... 1 stel.
Halsdas 1
Kwartiermuts 1
Haarkam 1
Sergen pantalon 1
Eetketeltje 1
Legmatje 1
Sprei 1

het overige wordt hun uitgereikt, zoodra zij aangekomen zijn bij het korps, waarbij zij worden ingedeeld.

Jaarlijksche vernieuwing.

Voor vernieuwing ontvangt hij:

Kwartiermuts 1
Sergen jas (attila) 1
Sergen pantalon 1
Stel knoopen 1
Een blauw katoenen werkbroek.

Verder nog:

Boezeroens 2
Haarkam 1
Halsdassen 2
Legmatje 1
Sarong 1

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Tweejaarlijksche vernieuwing.

Eetketeltjes 1
Schoenborstels 1 (1)

Driejaarlijksche vernieuwing.

Spreien 1
Veldflesch met riem 1

Vierjaarlijksche vernieuwing.

Kapotjassen 1

Zesjaarlijksche vernieuwing.

Kleerborstels 1

8e. GENEESKUNDIGE VERPLEGING.

Ziek zijnde geniet de Inlandsche militair en ook zijn gezin kosteloos geneeskundige behandeling, hetzij in het kwartier, hetzij in het hospitaal.

Eerst na volkomen herstelling hervat hij zijn dienst.

De verpleging geschiedt tegen stilstand der soldij met dien verstande dat aan hospitaaltoelage per dag wordt uitgekeerd:

Aan een Inlandsch onderofficier ..... 7 cents.
» » » korporaal of soldaat ..... 4 »

Inlandsche militairen worden volgens hun graad of betrekking met militaire eerbewijzen begraven, tenzij hun verlangen is gebleken om zonder deze te worden begraven.

Lijken van Inlandsche militairen kunnen door de nabestaanden worden aanvaard.

Geschiedt zulks niet, dan wordt, wanneer daartegen uit een hygienisch oogpunt geene overwegende bedenkingen be-

(1) Worden voor onbereden Inlandsche militairen slechts om de 6 jaren vernieuwd.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

staan, aan de kameraden vrijgelaten, om zoowel vóór de teraardbestelling, als bij het begraven en het graf zoodanig ceremonieel te verrichten als met hun adats en godsdienstige begrippen overeenkomt, in welk geval het voorgeschreven militair ceremonieel kan achterwege blijven.

Het ceremonieel bij het lijk vóór dat het naar het graf wordt gedragen, moet evenwel geschieden binnen het zickengesticht; de begrafenis geschiedt in ieder geval van daar uit.

9e. ALGEMEENE VERPLICHTINGEN VAN DEN SOLDAAT.

Deze verplichtingen bepalen zich tot het leeren hanteeren van de wapenen, welke het Gouvernement hem te dragen geeft, en tot zoodanige andere verrichtingen, als strekken moeten om hem voor den krijgsmansstand meer en meer te bekwamen, orde en zindelijkheid te handhaven, enz.

Overigens wordt van hem gevorderd eene strikte gehoorzaamheid jegens zijne meerderen, en een voortdurend behoorlijk gedrag.

10e. BELOONINGEN.

Soldaten, die zich door bijzondere geschiktheid en goed gedrag onderscheiden, kunnen worden aangesteld tot Infanterist 1e klasse, als zoodanig zij eene verhooging van soldij erlangen van 4 centen per dag en hen als distinctief wordt verstrekt een chevron van lichtblauw laken, te dragen op den linker bovenarm.

Zij kunnen ook opklimmen tot korporaal en sergeant.

11e. VERLOVEN.

De Inlandsche militair die aan zijne verplichtingen voldoet

PERPUSTAKAAN NASIONAL

bekomt van tijd tot tijd, desverkiezende een verlof voor eene maand of korter met behoud van inkomsten. (1)

12°. VIVRES TE VELDE.

Bij het uittrekken ten Oorlog geniet hij buitengewone verstrekkingen, en bekomt dan per dag:

Rijst	0.6	K.G.
Versch vleesch	0.25	»
of gedroogd vleesch	0.25	»
of gezouten vleesch	0.4	»
of vleesch in blikken	0.25	»
Koffie	0.03	»
Zout	0.025	»
Lampolie (klapper)	0.01	L.
Brandhout	0.0025	M³.
Versch brood	0.1	K.G.
of hard brood	0.05	»
Kerri kruiden, versche	0.005	»
Peper (Spaansche) versch, gedroogd of opazijn	0.002	»
Azijn	0.01	L.
Thee	0.008	K.G.
Zeep	0.015	»

13°. VERZORGING VAN ACHTERBLIJVENDE VROUWEN EN KINDEREN VAN TE VELDE TREKKENDE MILITAIREN.

Aan achterblijvende vrouwen en kinderen van te velde trekkende militairen beneden den rang van officier, zoomede aan

(1) Ten dienste der werving kan aan twee gegradueerden of ongegradueerden van elk der Madureesche, Boegineesche, Niassche en Timoreesche (Rottineesche) landaarden bij beurten zes maanden verlof naar hunne negorijen worden verleend, onder genot van vrij transport en voeding gedurende de heen- en terugreis, en van soldij gedurende den verloftijd.

Tijdelijke maatregelen.

Gouvernementsbesluit dd°. 1 Juni 1888 n°. 35 (Algemeene Order 1888, n°. 47).

Gouvernementsbesluit dd°. 13 Juli 1888 n° 45 (Algemeene Order 1888, n°. 58).

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

die, welke op machtiging van het Departement van Oorlog hunne mannen of vaders volgen, wordt verstrekt:

aan eene vrouw	0.5 K.G. rijst en 0.02 K.G. zout	
aan elk kind	0.25 K.G. rijst en 0.01 K.G. zout	

Ook kunnen Inlandsche militairen een gedeelte van hunne soldij — 10 cents daags — voor achterblijvende vrouwen en kinderen doen inhouden, vindende de uitbetaling aan deze laatste plaats door de zorg der militaire administratie.

14e. MEDAILLE VOOR MOED EN TROUW EN EERVOLLE VERMELDING.

Hij, die zich in den oorlog door bijzondere dapperheid onderscheidt, bekomt eene decoratie, genaamd de »*medaille voor moed en trouw*", welke van *brons* of van *zilver* is, en op de borst wordt gedragen.

Aan deze medaille is verbonden het genot eener levenslange toelage, ten bedrage van:

aan de bronzen medaille	voor een sergeant	*f* 15.75	per kwartaal.
	» » korporaal	» 11.25	
	» » soldaat	» 7.50	
aan de zilveren medaille	» » sergeant	» 20.00	per kwartaal.
	» » korporaal	» 16.25	
	» » soldaat	» 10.00	

Zij, die eervol vermeld worden, ontvangen het onderscheidingsteeken voor eervol vermelden, bestaande uit een Koninklijke Kroon van verguld metaal, dat gehecht aan het lint van het Eereteeken Belangrijke Krijgsbedrijven onmiddellijk boven het eereteeken op de borst wordt gedragen.

REPUBLIEKAANLINE.NL

15°. GAGEMENTEN.

Voor *langdurige* d. i. 25*jarige trouwe dienst* wordt een gagement gegeven ten bedrage van:

voor een soldaat	*f* 120
» » korporaal	» 150
» » sergeant	» 180

's jaars.

Zoodanig gagementsbedrag wordt mede verleend aan den militair, die in den strijd, of door of ter zake van het uitvoeren van gevorderden of bevolen dienst, zoodanig verwond of verminkt is, dat hij, na afloop der vereischte geneeskundige of heelkundige behandeling, verklaard wordt daardoor voor zijn stand alle geschiktheid te hebben verloren.

Gaat die verwonding of verminking gepaard met het verlies of het gemis van het noodzakelijk gebruik van een of meer ledematen, dan wel met het volkomen onherstelbaar verlies van het gezichtsvermogen, dan bekomt hij, boven het volle gagement, bovendien eene verhooging.

In het eerste geval (verlies van een der ledematen) ten bedrage van $^1/_4$ en in de beide andere gevallen (twee of meer ledematen, dan wel blindheid) ten bedrage van $^1/_2$ van dat gagementsbedrag.

Gaat blindheid gepaard met het verlies van een der ledematen, dan bedraagt die verhooging $^3/_4$ van het gagementsbedrag, terwijl het dubbele gagement wordt gegeven, wanneer hij, bij blindheid, twee of meer ledematen heeft verloren.

De militair, die door het verrichten van bevolen dienst niet gewond of verminkt is, maar andere gebreken beloopen heeft, welke hem voor zijn stand ongeschikt maken, bekomt mede levenslang gagement naar gelang van zijn diensttijd; bij minder dan tien jaren dienst bedraagt dat gagement in ieder geval de helft van dat, vastgesteld voor een diensttijd van 25 jaren.

Hij, die *niet* door het verrichten van gevorderden of bevolen dienst, maar door andere oorzaken, mits niet het gevolg van eigen moedwillige handelingen of van ongeregeld

PERPUSTAKAAN NASIONAL

gedrag, ongeschikt wordt voor den militairen stand, ontvangt, wanneer hij minder dan 10 jaren dienst heeft, bij ontslag een onderstand voor ééns, ten bedrage van de helft van het voor een jaar voor zijnen graad bij volbrachten 25jarigen diensttijd bepaalde gagement, terwijl bij 10 of meerjarigen dienst aan de zoodanigen eveneens levenslang gagement wordt verleend tot een bedrag zooals op onderstaand staatje is aangegeven, c.q. met verhooging van dat bedrag met $^1/_4$, $^1/_2$ of meer, in de gevallen van het verlies of het missen van het noodzakelijk gebruik van een of meer ledematen, dan wel van blindheid, zooals mede hiervoren is aangegeven.

Aantal jaren.	INLANDERS.			Toelichtingen.
	Sergeant.	Korporaal.	Soldaat.	
v/m 10 t/m 12	90	75	60	Ook voor onderstand.
13	94	78	63	
14	101	84	68	
15	108	90	72	
16	116	96	77	
17	123	102	82	
18	130	108	87	
19	137	114	92	
20	144	120	96	
21	152	126	101	
22	159	132	106	
23	166	138	111	
24	173	144	116	
25	180	150	120	

16e. TERUGZENDEN NAAR ZIJN NEGORIJ.

Na afloop van de dienstverbintenis heeft hij recht op zijn ontslag en op terugzending naar zijn negorij, voor hem en zijn gezin voor 's lands rekening.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Bij zijn overlijden wordt zijn gezin, desverkiezende, mede voor 's lands rekening naar die negorij teruggevoerd.

17e. REËNGAGEMENTEN.

In dienst willende blijven gaat de Inlandsche militair telkens eene nieuwe verbintenis (reëngagement) aan voor 6, 4, 2 jaren en in enkele gevallen voor 1 jaar, onder genot eener premie van:

voor 6 jaren van	ƒ 40.—	(1)
» 4 » »	» 24.—	
» 2 » »	» 10.—	
» 1 » »	» 5.—	

terwijl de soldij per dag dan meer bedraagt:

voor een onderofficier	ƒ 0.08	
voor een korporaal, fuselier, hoornblazer	» 0.06	

18e. ONDERSCHEIDINGSTEEKENEN.

A. *Dienst Chevrons.*

Na ieder zes jaren dienst, mits nog *twee* jaren te dienen hebbende, of zich anders op nieuw, minstens voor twee jaren verbindende, bekomt hij een onderscheidingsteeken, bestaande in een chevron (van geel kemelshaar voor de korporaals en soldaten en van goud voor de onderofficieren), te dragen op den rechterbovenarm, welke chevrons van landswege worden verstrekt en op gezette tijden worden vernieuwd.

---

(1) Tijdelijk verhoogd bij Gouvernements besluit dd°. 1 Juni 1888 n°. 35 (Algemeene order 1888. n°. 47) en gebracht op:

voor 6 jaren	ƒ 75.—
» 4 »	» 50.—
» 2 »	» 25.—
» 1 »	» 10.—

PERPUSTAKAAN NASIONAL

B. *Medailles na 12, 24 of 30 jaren trouwen dienst.*

Na 12 jaren goed te hebben gediend, bekomt de Inlandsche militair eene bronzen medaille, welke hij op de borst draagt, en wordt hem daarbij toegekend eene gratificatie van *f* 12, mits op het tijdstip van den volbrachten 12jarigen dienst nog twee jaren te dienen hebbende, of zich anders opnieuw voor den dienst verbindende.

Na 24 jaren goeden dienst bekomt hij een zilveren medaille; na 30 jaren eene gouden met *f* 30.— gratificatie.

19e. VRIJSTELLING VAN HEERENDIENSTEN.

Na ontslag uit den dienst is de Inlandsche militair die versierd is met de medaille voor moed en trouw of de medaille voor 12, 24 of 30jarigen trouwen dienst, dan wel met het onderscheidingsteeken voor eervol vermelden, en hij die tengevolge van lichaamsgebreken in en door den dienst bekomen, afgekeurd, en voor handenarbeid ongeschikt bevonden is, vrijgesteld van heerendiensten.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL